

Heemskerk te voet

WAT HEEFT DE HEEMSKERKSE WANDELROUTE TE BIEDEN?

Veel! Heemskerk presenteert zich graag als groen, rustig en mooi. Wie Heemskerk te voet verkent zal ontdekken dat daarmee geen woord te veel gezegd is. De hier beschreven route voert afwisselend langs historische gebouwen en kunstwerken, over een eeuwenoud landgoed, door parken en langs vijvers.

Langs de route staan wegwijzers. Wie er eentje mist moet met deze beschrijving van de wandelroute ook goed uit de voeten kunnen. Bovendien zit achterin ook nog een plattegrond ter oriëntatie. De tekst gaat vooral in op bezienswaardigheden die u onderweg tegenkomt. De tweesprong beschreven bij punt 29 biedt de keuze de hoofdroute van 13 kilometer met 3 kilometer te bekorten. De langste route kost een geoefende wandelaar zo'n tweeëneuhalf uur, de kortere versie twee uur. Maar natuurlijk kunt u op elk gewenst punt beginnen of eindigen. Elk deel van de route is ook op zich zeker de moeite waard.

Veel wandelplezier!

1. GEMEENTEHUIS

(Maerten van Heemskerckplein 1)

Het startpunt van deze wandeling is het gemeentehuis van Heemskerk. Sinds augustus 2011 staat het gemeentehuis aan het Maerten van Heemskerckplein. In de nieuwbouw is ook de bibliotheek gehuisvest.

De architect, Johan Meijer, heeft een krachtig én functioneel gebouw ontworpen, dat past in de omgeving, maar tegelijkertijd ook iets waardevols toevoegt aan diezelfde omgeving. Het is een gebouw waar de inwoners van Heemskerk zich welkom voelen. De centrale hal met balies, de bibliotheek, het bestuurscentrum en de kantoorruimten zijn verschillend vormgegeven en wat kleuren en materialen betreft onderscheidend. Het gebouw is met grote aandacht voor het milieu en duurzaamheid gebouwd. Zo is er een warmtepompinstallatie. In combinatie met het gebruik van materialen en het ontwerp heeft dit geleid tot een duurzaam gebouw met een optimaal energieverbruik. Daarnaast is de plaatselijke bibliotheek in het gebouw gehuisvest.

2. HET CARILLON

4 | Op het plein voor het gemeentehuis staat het carillon. Het speelt van 09.00 uur 's ochtends tot 21.00 uur 's avonds haar deuntjes, met op het hele uur een korte melodie en op het halve uur het kort luiden van de klokken.

Staande voor het gemeentehuis slaat u rechtsaf richting het centrum en loopt u via de Maerten van Heemskerckstraat naar het Kerkplein. Steek de straat over naar de Nederlands Hervormde kerk.

3. VREDESMONUMENT

(Kerkplein)

Aan de muur van het kerkhof bevindt zich het Vredesmonument. Dit gedenkteken uit 1987 herinnert aan de Engelse oorlogsvliegers en hun Nieuw-Zeelandse collega, de onbekende Engelse zeeman en de marinier die er vlak achter begraven liggen. Maar het is ook bedoeld voor de omgekomen dorpsgenoten en alle anderen die op Heemskerks grondgebied hun leven lieten tijdens de Tweede Wereldoorlog.

4. PLAQUETTE

(Kerkplein - Zaalberglaan)

Rechts van het Vredesmonument, in de bocht van de muur tegenover de vijver, zit een plaquette van roodachtig graniet verstoppt. Deze herinnert aan het bloed dat in deze omgeving werd

vergoten bij de opstand van het Kaas- en broodvolk. De Opstand van het Kaas- en Broodvolk of het Kaas- en broodspel (1491-1492) was een opstand van de inwoners van Kennemerland en West-Friesland tegen de stadhouder Jan van Egmont. De naam kaas- en broodvolk is afgeleid van de vaandels die de opstandelingen droegen, waarop een kaas en een brood waren geschilderd om daarmee duidelijk te maken waarvoor zij vochten.

5. BINNENSTEBUITEN

Als u zich omdraait, ziet u op de hoek naast het fietspad, het kunstwerk Binnenstebuiten (1989). De zuil is gemaakt van blokken Zweeds graniet. Nico Kok is de kunstenaar.

6. MAERTEN VAN HEEMSKERCK

(Maerten van Heemskerckstraat - Kerkplein)

Zonder over te steken kunt u tegenover de kerk, aan de overkant van de straat, het bronzen beeld ontwaren dat Ellie Baltus in 1998 maakte van Heemskerks beroemde schilderzoon Maerten van Heemskerck. Het beeld stelt de schilder voor terwijl hij bezig is een schets te maken van de kerk.

7. NEDERLANDS HERVORMDE KERK

(Kerkplein)

Dit rijksmonument geldt als hét centrum van Heemskerk en een voorloper van het huidige gebouw gaf het dorp – mogelijk al in de 10e eeuw – zijn naam. De Spanjaarden plunderden en verwoestten het bij een beleg in 1573, maar de uit de dertiende eeuw daterende toren bleef daarbij gespaard. Deze is opgetrokken van kloostermoppen uit de 11e eeuw. De onderbouw is in Romaanse bouwstijl; de bovenbouw heeft kenmerken van de Vlaamse kunstgotiek. De 900 kilo zware luidklok dateert uit 1464 en is daarmee een van de oudste van het land. De spits is opgemetseld met baksteen; een zeldzaamheid in Nederland. Na een bliksemingslag in 1585 werd de 42,52 meter hoge toren met een afwijkende steensoort weer opgebouwd, wat nog altijd zichtbaar is.

Op een terpachtige verhoging rond de kerk bevindt zich de Algemene Begraafplaats. De oudste graven zijn van ruim vijf eeuwen geleden. Er zijn ook enige – niet voor publiek toegankelijke – grafkelders.

8. OBELISK

(Algemene Begraafplaats, Kerkplein)

De beroemde schilder Maerten van Heemskerck liet op de begraafplaats, rechts van de kerk, in 1570 een gedenkteken plaatsen bij het graf van zijn vader, J.W. van Veen. Het origineel is te vinden in het portaal van de kerk. Een replica van de obelisk waakt over het graf.

Sla bij het verlaten van het kerkhof rechtsaf, passeer de bankjes en steek op de hoek over naar het Burgemeester Nielenplein.

9. IN DE KAS

(Burgemeester Nielenplein)

Blikvanger op dit in 2006/2007 geheel opnieuw ingerichte plein is 'In de Kas', een horecagelegenheid met een opvallende architectuur. Het podium bij het gebouw wordt gebruikt voor evenementen die in het centrum worden georganiseerd. Houd rechts aan op het plein.

10. VOORMALIG GEMEENTEHUIS

(Burgemeester Nielenplein – hoek Maerelaan)

Achter de kerk, op de hoek van Burgemeester Nielenplein en Maerelaan staat een neoklassiek gebouw. Tot 1981 deed dit dienst als gemeentehuis en zetel van het plaatselijk bestuur. Het werd in 1911 gebouwd op de plek van het 18e eeuwse 'Recht- en Raedthuis'. De vier beelden op de hoekpunten van de daklijst

zijn van de hand van kunstenaar Henk van den Idsert. Drie zijn historische figuren: Maerten van Heemskerk, St. Laurentius en Debora Baeke. De vierde is symbool voor de Bevrijding in 1945. Voor het voormalige gemeentehuis staat een rood granieten ronde zitbank. Deze werd in 1975 aan de bevolking van Heemskerk geschonken om als ontmoetingsplek te dienen. Loop het gebouw voorbij en ga linksaf de Maerelaan in. Let op het gemeentewapen in de historische gevel van een naburig huis. Neem vervolgens weer de eerste straat links.

11. BEDJES

(Agnesplantsoen)

Sla linksaf richting Lauraplein en loop dan aan de linkerkant een hofje binnen door een toegang tussen twee bomen, waar bronzen ledikanten omheen zijn geplaatst. Dit kunstwerk van Margriet Luyten kreeg zijn plaats in de zomer van 2000. Vervolg uw weg door het hofje en sla aan het einde rechtsaf de Kerklaan in.

12. EERBETOON AAN LUCEBERT

(Kerklaan - A. Verherentstraat)

Aan het einde van de weg aan de rechterkant, ziet u aan de achtergevel van de voormalige Mariaschool een reliëf, aangebracht door de Heemskerkse kunstenaar Piet Vos. Dit werd voor het eerst onthuld in april 1997 en na een opknabbeurt opnieuw in oktober 2004. Vos liet zich inspireren door een regel uit het gedicht 'Arp' van Lucebert (pseudoniem voor Lubertus Jacobus Swaanswijk), die als beginnend kunstenaar in deze omgeving heel wat sporen achterliet. 's Avonds is het kunstwerk van binnenuit prachtig verlicht.

Loop na de bezichtiging door naar de A. Verherentstraat.

13. VOORMALIG KLOOSTER

(A. Verherentstraat 4)

Schuin rechts aan de overkant staat nog een deel van het gebouw dat lange tijd diende als klooster van de zusters Franciscanessen. Het is nu in gebruik als mortuarium. De Franciscanessen verzorgden een deel van het onderwijs in Heemskerk, zoals in de aan de overzijde van de straat gelegen Mariaschool (nu café Lokaal, kunstenaarscentrum en de studio van radio Heemskerk FM). De dichter en schilder Lucebert genoot in zijn jonge jaren (1947-1948) gastvrijheid in het klooster, terwijl hij sliep in de tegenovergelegen school. Als dank maakte hij een ruim dertig meter lange wandschildering in kloostergang en voorhal. Daarin beeldde hij onder meer Franciscus af en Christus 'Pantokrator'. In 1952 werden de schilderijen bedekt met een laag witte verf. Lucebert woonde in die tijd al in Frankrijk.

Neem voordat u uw weg vervolgt naar de linkerkant van de A. Verherentstraat eerst nog een kijkje bij de kerk aan de rechterkant van het klooster.

14. LAURENTIUSKERK

(A. Verherentstraat 2)

Rechts van het voormalige klooster staat de r.k. Laurentiuskerk. Om die te bekijken moet u hier oversteken. De kerk werd in

1890-1891 gebouwd naar een ontwerp van J.H. Tonnaer. Het verving een kleine 'waterstaatskerk' uit 1847. De driebeukige kruisbasiliek heeft een 54 meter hoge kruistoren en veelhoekige traptorens aan weerszijden van het front. De uit baksteen vervaardigde kerk met zijn halfronde bogen, pilasters en tal van versieringen wordt gerekend tot de neorenaissance. De toren bestaat uit een in Nederland tamelijk unieke constructie van met zink beschermd hout. Opvallend in het klassieke interieur is een moderne wandschildering van Robert Smit, voorstellende 'Het laatste oordeel'. Van dezelfde kunstenaar is het ontwerp van een nis ter nagedachtenis van Titus Brandsma.

15. JACOB IN GEVECHT MET DE ENGEL

(Plantsoen Ingen Houszstraat)

Na het bezoek aan de kerk gaat u terug naar de hoek Kerklaan-A. Verherentstraat (zie einde beschrijving nr. 13). Loop langs de linkerkant van de A. Verherentstraat in de richting van de hoogbouw. De naam van de straat verandert in Ingen Houszstraat. In het laatste plantsoen links (voordat u aankomt bij een T-kruising) staat Jacob in gevecht met de Engel (1962). Dit imposante bronzen beeld is een werk van de in 1995 overleden Noordhollandse beeldhouwer en schilder Nic Jonk. Jonk werd vooral bekend door zijn beeldentuin in Grootchermer. Loop hierna door naar de T-kruising, sla linksaf en loop langs de voorzijde van het flatgebouw verder over het trottoir van de Bachstraat richting het centrum.

16. DE EZEL

(Deutzstraat)

Bij de rotonde slaat u linksaf en loopt u naar de T-splitsing. Heemskerk zou Heemskerk niet zijn als er niet een beeld stond

van een ezel. U vindt er een op de hoek van de Deutzstraat. Dit exemplaar van brons werd gemaakt door Judith Braun en kreeg hier zijn plekje in 1975. De ezel herinnert aan de tijd dat de Heemskerkse tuinders hun aardbeien en groenten met karren naar markt en veiling brachten. Die karren werden getrokken door ezels; voor de sappelende tuinders goedkoper in aanschaf en onderhoud dan paarden. Van lieverlee werd 'ezel' de bijnaam voor de inwoners van Heemskerk. Steek bij de straatklok rechtdoor over en volg de winkelstraat langs de rechterzijde.

17. STOEL VAN KERAMIEK

(Deutzstraat)

Na vijftig meter wijkt de winkelfaçade naar rechts en wordt het trottoir breder. De enorme stoel van keramiek op beton is een ontwerp van kunstenaar Jan Snoeck. Het draagt geen titel. Heel wat kinderen zijn, zittend op dit kunstmeubel, sinds 1994, op de foto gezet.

18. MEETING POINT

(hoek Van Coevenhovenstraat - Kerkweg)

Sla na de stoel de winkelstraat aan uw rechterhand in. Houd in de bocht rechts aan. Naast de berkenbomen op de hoek van de straat staat het druipsteenachtige kunstwerk Meeting Point. Erik Meijer van Putten uit Koedijk maakte dit van ferroceement. Het kreeg zijn plek in 1994.

U steekt de Van Coenhovenstraat over.

19. TRIARCHIE

(hoek Kerkweg - Ridder Arnoudlaan)

Na een aantal winkels nadert u een kruispunt. Links op de hoek staat het kunstwerk Triarchie. Roland de Jong Orlando uit Alkmaar maakte dit werk van gecoat staal in 1992. Twee jaar later kreeg het zijn plek in Heemskerk.

20. MARIAKERK

(Spoellaan 3)

Sla rechtsaf de Ridder Arnoudlaan in. Maar werp eerst nog een blik op de kerk, zo'n 75 meter achter het zojuist beschreven kunstwerk. De bouw van deze tweede rooms-katholieke kerk van Heemskerk kwam gereed in 1965. Het grootste kerkraam van naoorlogs Nederland kreeg hier een mooie plaats. De IJmuidense kunstenaar Jon Marten maakte de honderd vierkante meter glas-in-lood in 1945. Hij doopte het: De Eeuwige Stad Jeruzalem.

21. MOLENBOS

(tussen Marquettelaan, Kerkweg, Jonkheer Geverslaan)

Loop 50 meter over de stoep van de Ridder Arnoudlaan (aan de rechterzijde). Steek over om de eerste straat links in te slaan. Volg deze Graaf Willem II laan langs de linkerkant. Steek aangekomen op de T-kruising de Jonkheer Geverslaan rechtdoor over en kies op de stoep aan de overzijde voor linksaf. Achter de villa's die u aan uw rechterhand houdt ligt het Molenbos. Dit bos hoort bij het door de PWN beheerde landgoed Marquette. Het was lange tijd bezit van de laatste adellijke bewoner van Château Marquette, jonkheer J.M. Gevers. Zijn naam dankt het bos aan de graanmolen die tot in de jaren zestig aan de Kerkweg stond, ter hoogte van nr. 122. Neem de eerste weg rechts.

22. SPORTCOMPLEXEN

(Kerkweg 217-221)

Dit deel van de Kerkweg staat bekend als de 'Sportboulevard'. Vervolg uw weg in de richting van de sportaccommodaties. Na het pannenkoekenrestaurant ziet u de sauna en daarna De Waterakkers, een zwembad met tropische allure. Het beschikt over een wedstrijdbad, whirlpool, kruidenbaden, foyer en een

zonneweide. Verder zijn in de verschillende gebouwen langs de Kerkweg diverse sporten gehuisvest.

23. RUITERSPORTCENTRUM DE SCHIMMELKROFT

(Kerkweg 221B)

De manege is hier te vinden sinds 1969 en was daarmee de eerste in Heemskerk. Neem gerust een kijkje in de bar met panorama-uitzicht op de hoefslag van de binnenbak.

Vervolg vanaf hier uw wandeling over de Kerkweg, passeer de St. Leonardus basisschool tot u uitkomt bij de kruising met de Marquettelaan. Steek bij de vluchtheuvel de asfaltweg over en loop nog tien meter door over het verlengde van de hier veel smallere Kerkweg. Sla bij het PWN-bord 'Ingang wandelaars' rechtsaf het bospad in. U betreedt nu landgoed Marquette. Het zandpad komt na 250 meter uit op de Oosterweg. Ga hier rechtsaf en dan na ongeveer 50 meter asfalt linksaf tussen twee pilaren door de oprijlaan van Château Marquette op.

24. KOETSHUIS

(Marquettelaan 36)

Aan het eind van de 200 meter lange oprijlaan ligt links het koetshuis van Château Marquette. Het dateert uit het midden van de 18e eeuw en staat op de Rijksmonumentenlijst. Behalve als koetshuis deed het ooit ook dienst als paardenstalling.

25. CHÂTEAU MARQUETTE

(aan het einde van de oprijlaan)

Volg de oprijlaan, ga het smeedijzeren hek door tot op de brug over de slotgracht van Château Marquette. Geniet van het uitzicht aan beide kanten, voordat u onder de poort doorloopt naar de binnenplaats. Dit rijksmonument bestaat uit de fraai gerestaureerde resten van de hoofdburcht van een laatmiddeleeuws kasteel. Rond 1250 liet graaf Willem II hier een burcht bouwen op de plaats van een versterking van de Vikingen. De eerste bewoner van wie we de naam nog kennen was Gerrit van Heemskerk in 1271. De nieuwe vesting ging deel uitmaken van een verdedigingslinie om de Westfriezen uit Kennemerland te houden. Tijdens de Hoekse- en Kabeljauwse twisten werd het verwoest, maar na enige jaren beleefde het weer zijn opbouw.

De huidige vorm dateert uit de 18e eeuw. De laatste particuliere eigenaar - jonkheer Gevers van Endegeest - verliet het in 1979. Een algehele restauratie in 1980 toverde het om tot 'Château Marquette': een historisch huis met een historische aankleding, modern comfort en conferentieruimtes. Na een periode als

exclusief restaurant werd het gehoord als internationaal opleidingscentrum. Het is bij steeds meer gelegenheden ook voor publiek te bezoeken.

26. NH HOTEL CHÂTEAU MARQUETTE

(Marquettelaan 34)

Ga, terugkomende van het kasteel, precies tegenover de inrit van het koetshuis, linksaf het veld in. Het voetpad leidt naar de bosrand. Ga na de zitbank rechtsaf het bos in en bij de eerste gelegenheid weer links. Tussen twee eeuwenoude beuken door komt u bij een ronde poel, voorheen de vijver in een rozentuin. Loop om de vijver heen rechtdoor tussen de denkbeeldige rozenhagen door naar de uitgang. Sla bij het hek van het weiland rechtsaf. Na 50 meter gaat u linksaf over een bruggetje. U verlaat het landgoed Marquette en komt in het Steenstrapark. Ga hier links.

Bent u echter toe aan een rustpauze: negeer dan het bruggetje. Vervolg het pad van het landgoed en ga op het eerstkomende verharde weggetje naar links. U loopt dan recht op een hotel aan. Bij de bouw in 1985 werd een deel van een oude boerderij in het geheel opgenomen. Boerderij en landerijen voorzagen de kasteelbewoners in het verleden van melk, graan, vlees en brandhout.

27. N.P. STEENSTRAPARK

(tussen Mozartstraat en landgoed Marquette)

(Komt u van het hotel; keer dan op uw schreden terug). Ga na het bruggetje direct linksaf.

Dit park is genoemd naar de heer N.P. Steenstra. Van 1946 tot 1978 was hij directeur Gemeentewerken van Heemskerk. De gemeente past hier ecologisch beheer toe. Dat betekent onder meer dat chemische bestrijdingsmiddelen taboe zijn. De vijver aan uw rechterhand is begin 2004 verdiept, voorzien van geleidelijk aflopende oevers en ingericht met twee eilandjes. Houd op de splitsing na de vijver links aan en volg het pad, ook als het naar rechts draait.

28. DE MEERSTATE

(Mozartstraat 91)

Het voetpad komt uit op het trottoir van de Mozartstraat. Sla linksaf. Achter de vijverpartij ligt Meerstate, een centrum voor verpleeghuiszorg. Het is ingericht op de begane grond van het voormalige St. Jozefziekenhuis.

29. TWEESPRONG

(Mozartstraat, nabij voormalig parkeerterrein St. Jozefziekenhuis)

Steek de toegangsweg naar Meerstate over en volg de stoep aan de linkerkant van de weg. Na het brugdek is er links een entree naar een speelparkje, maar vlak daarvoor al markeert een bordje met twee pijlen de tweesprong in de wandelroute. De eerste mogelijkheid is de route te vervolgen over de stoep van de Mozartstraat. U loopt dan de volledige wandelroute.

De tweede mogelijkheid is om de route hier met drie kilometer te bekorten. Steek daarvoor rechtsaf de rijweg bij de oversteekplaats over. Neem het voetpad door de groenstrook aan de linkerzijde van de Nekslot. Steek na 200 meter de rijweg van de Maerelaan over en kies opnieuw het pad links van het water.

Wandelaars op de korte route slaan 30, 31, 32 en 33 over, lezen verder onder 34 en sluiten hier weer aan bij de beschrijving van 'Samenloop twee routes'.

30. KUNSTWERK: STAALPLASTIEK

(hoek Noordermaatweg - Breedweerlaan)

Vervolg uw weg rechtdoor. Blijf op de stoep aan de linkerzijde van de Mozartstraat en loop met de S-bocht mee. Wandel verder over een voetpad door het groen van het Rendorppark en vervolg uw weg over de stoep rechtdoor. Honderd meter verder geeft een bord

een inrijdverbod voor auto's aan. Hier gaat de Mozartstraat over in de Noordermaatweg. Ga deze in.

Het staalplastiek in de groenstrook rechts van de weg is van Harold Bergfeld. Het kunstwerk zonder titel stond vanaf 1976 in het hart van het dorp. In 1988 kreeg het zijn huidige plek.

Volg het fiets/voetpad van de Noordermaatweg. Na 50 meter geeft een bord aan dat u rechtsaf de woonwijk in moet.

31. HET NOORDERVELD

Liefhebbers van natuur kunnen hier een stukje doorlopen en met de bocht mee naar links wandelen naar het weidevogelreservaat Noorderveld. Dit bevindt zich links van de weg. Het Noorderveld is onderdeel van het Oer-IJ, een oude stroomgeul met een uitmonding tussen Castricum en Bergen. De archeologische en cultuur-historische waarden in dit gebied zijn groot, mede doordat het Oer-IJ nog goed te vinden is in het landschap.

Het gebied werd in eerste instantie aangelegd als een waterberging. Door daarnaast regelmatig te maaien, koeien in het gebied te laten grazen (verschrallingsbeheer) in combinatie met de aanwezigheid van voedselarme, kalkrijke kwel uit het duingebied is hier een bijzondere plantengroei ontstaan. Ook het aantal weidevogels in het gebied is sterk toegenomen. Het Noorderveld is een goed voorbeeld van een geslaagd integraal project: het combineren van verschillende doelen, waardoor een bijzonder ecologisch landschap is ontstaan.

Loop na het Noorderveld bezocht te hebben over de Noordermaatweg weer terug naar de woonwijk en sla linksaf richting Rosa Manussingel.

32. SURFVIJVER DE KNIP

(Achter de Rosa Manussingel)

Volg links aanhoudend de stoep van de Rosa Manussingel die hier de grens vormt met het open land. Kijk uit naar een bordje dat aangeeft waar u, via een steeg, tussen de huizen door kunt steken. Als u de steeg verlaat, ga dan linksaf en steek de straat over naar het pad aan de overzijde. Dit pad leidt naar surfvijver De Knip, die u na een aantal meters aan uw rechterhand kunt zien liggen.

Volg het pad langs de linkeroever van de surfvijver. Deze is aangelegd in de polder tussen Heemskerk en Uitgeest. Vijver en oevers worden ecologisch beheerd. Liefhebbers zullen dat zeker kunnen merken aan de flora en fauna. Achter de vijver om voert de wandeling over een dijkje. Links loopt De Dye (De Die), de grensrivier tussen de gemeentes Heemskerk en Uitgeest. Het dijkje loopt uit op een fietspad. Sla hier rechtsaf en ga na een tiental meters linksaf de Rosa Manussingel op. Ga vlak vóór de Nellie van Kolstraat links het voetpad op dat naar een bruggetje leidt. Volg aan de overkant van het water het voetpad naar rechts (Broersven) en steek de brede asfaltweg over. Sla op de stoep rechtsaf en op de eerstvolgende hoek linksaf. Via

de Haasjesven vervolgt u de stoep rechtdoor. De bordjes leiden u hier door een parkachtig gebied, de grote binnentuin van De Die, tot u uitkomt bij een brede asfaltweg (De Baandert).

33. ROTONDE EN SCOPE

(groenstrook langs De Baandert)

Steek uit het park komend bij de oversteekplaats de Baandert over. Kijk vóórdat u over het voetpad de groensingel in gaat, nog even links de asfaltweg af. In de verte herkent u in een grote omgekeerde 'V' het rotonde-kunstwerk van Luciën den Arend, dat vanuit elke gezichtshoek weer een nieuwe aanblik biedt. Direct links van het voetpad vindt u het uit drie delen bestaande Scope. Joop Haring vervaardigde het van gelakt plaatstaal. Het werd onthuld in 2000.

34. SAMENLOOP TWEE ROUTES

(groenstrook langs De Baandert)

Ga over het voetpad rechtdoor richting het bruggetje. Bij de kruising van twee paden sluiten de korte en lange wandelroute op elkaar aan. De lopers van de korte route moeten hier rechtsaf slaan om naar het bruggetje te gaan. Zij hebben op het laatste stuk voor de kruising overigens twee kunstwerken gezien die de wandelaars van de langere route hebben gemist. Wie van deze laatste groep de puf heeft, negeert dus het bruggetje, slaat rechtsaf en loopt nog een honderd meter terug over de korte route. De te bezichtigen kunst staat beschreven onder nr. 35 en 36. U passeert eerst nr. 36 en dan nr. 35. Wie die puf niet heeft, loopt verder over het bruggetje. Lees verder onder 37.

35. SOFTWARE

(groenstrook langs De Baandert)

Het voetpad door deze groenstrook voert langs een kunstwerk. Het ligt aan de linkerkant, als een gesmolten stukje oranje lego. Software is van kunstenaars Dorothé Jehoel en is hier sinds voorjaar 1999 te bewonderen.

36. KUNSTWERK NICO BETJES (GROENSTROOK LANGS DE BAANDERT)

Het hoge, ranke beeld van gecoat staal iets verderop in het groen is van de hand van de - inmiddels overleden - kunstenaar Nico Betjes. Het draagt geen titel en staat hier sinds 1992. Bij de kruising van twee paden sluiten de korte en lange wandelroute op elkaar aan. De lopers van de korte route slaan hier rechtsaf om naar het bruggetje te gaan. Ga over de brug rechtsaf en vervolgens weer rechts.

37. STREETSKEPARK

(Cornelis Geelvinckstraat)

U komt bij een streetskatepark. Deze als rolschaatspark en ijsbaan aangelegde plaats kreeg in 2001 ook nog voorzieningen voor skaters. In de donkere maanden brandt hier 's avonds verlichting. Vervolg het pad rechtdoor.

38. CRUYFF COURT

(Cornelis Geelvinckstraat - Laan van Assumburg)

Vlak voor het verlaten van het parkje vindt u aan de linkerkant het in 2008 geopende Cruyff Court. Een Cruyff Court heeft als doel jongeren plezierig en veilig te laten sporten in hun buurt. Op een Cruyff Court is sport niet alleen een doel, maar ook een middel om thema's als sociale verantwoordelijkheid, integratie, samen spelen en normen en waarden in het spel te brengen.

39. MORGENSTERKERK

(Vrijburglaan)

Steek de rijweg (Laan van Assumburg) over en loop verder over het voetpad. Links in het grasveld ziet u een kunstwerk van Hans Mantjes; een abstracte compositie van roestvrij staal, zonder titel. Na het passeren van een midgetgolfbaan en een restaurant ziet u links aan de overkant van de straat een kerk. De Gereformeerde Gemeente liet deze bouwen in 1966. Volg het voetpad rechtdoor.

40. KINDERBOERDERIJ DIERENDORP

(Vrijburglaan)

Na twintig meter krijgt u aan uw rechterhand het terrein van kinderboerderij Dierendorp. Vele jaren zorgden vrijwilligers voor de dieren. In de zomer van 2001 nam de gemeente het beheer over. Die streeft naar grote verscheidenheid aan dieren. Heemskerk zou Heemskerk niet zijn als er geen ezeltjes rondliepen. Bezienswaardig is ook de ganzenfontein van kunstenaar Siem Wardenaar. Oud-burgemeester Hoobroeckx kreeg dat kunstwerk bij zijn afscheid in april 2001 van de bevolking cadeau. Hij schonk het op zijn beurt aan Dierendorp. In de nieuwjaarsnacht van 2007/2008 werd de kinderboerderij door een brand getroffen, waarbij vele dieren helaas omkwamen. Giften uit alle hoeken van de Heemskerkse samenleving en daarbuiten zorgden ervoor dat Dierendorp snel herbouwd kon worden.

41. PARKJE KARSHOFFSTRAAT

(G. van Assendelfstraat - Karshoffstraat)

Sla na de kinderboerderij rechtsaf en volg het trottoir. Steek na zo'n 35 meter linksaf de rijweg van de G. van Assendelfstraat over en passeer aan uw rechterhand het tweelingbeeld van de kunstenaar Bart Drolenga, bestaande uit twee stalen conische vormen. Ga voort op het voetpad aan de linkerkant van de vijverpartij. Dit parkje werd in 2004 aangelegd op de plaats van een volkstuinderij. Tegelijk werd het rechte afwateringslootje veranderd in een vijver met meanderende oevers. Als u het fietspad bereikt, ga dan rechtsaf en vervolgens weer linksaf om de Karshoffstraat in te gaan.

42. KUNSTRUÏNE

(Karshoffstraat)

Na zo'n 30 meter vindt u links in het plantsoen een 'ruïne' van baksteen. Kees Bierman maakte dit werk zonder naam in 1990. Aan het einde van de stoep steekt u de straat over, u staat nu achter het gemeentehuis en kijkt uit over de aangrenzende vijver en het park. Tussen wandelpad en vijver zijn enkele bomen herplant van de oude locatie van het gemeentehuis naar de nieuwe.

Dit is het einde van de wandelroute.

HOE KOMT U BIJ HET GEMEENTEHUIS IN HEEMSKERK?

Vanaf de NS-stations Beverwijk en Castricum met Connexion-buslijn 167/168, uitstappen op de halte Ruysdaelstraat.

Vanaf de NS-stations Uitgeest en Haarlem met Connexion-buslijn 73, uitstappen op de halte Ruysdaelstraat.

Vanaf IJmuiden - NS-station Beverwijk met Connexion-buslijn 74, uitstappen op de halte Ruysdaelstraat.

NOORDERMAATWEG

NOORDERMAATWEG

NOORDERVELD

31

RENDORPSPARK

BREEDWIJER

32

35

LANDSCHAAPMAATSCHAPPE

29

28

DE MAER

NEKSLAAN

DE DIL

22

26

OOSTERZIJ

35

36

MARQUETTELAAN

21

19

18

PROEFENBURG

35

36

37

38

39

ASSUMBURG

FERIEBEEL

GETIPUM

19

20

18

17

16

15

14

13

12

11

10

9

8

7

6

5

4

COMMANDEURS

STARTPUNT WANDELROUTE

EINDPUNT WANDELROUTE

DE KLEINE
BOUWERS

Sportpark
Odm

Kasteel Assendelft
Stay okay Heerenveen

Kijk ook eens verder
in de regio Ijmond:
www.toerisme-ijmond.nl

Heemskerkse wandelroute

gemeente Heemskerk

GEMEENTEHUIS: Maerten van Heemskerckplein 1
POSTADRES: Postbus 1 • 1960 AA Heemskerk
TELEFOON: 14 0251
E-MAIL: post@heemskerk.nl
WEBSITE: www.heemskerk.nl

